

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Metody pomiaru i skalowania - wykład (Wykład), PG_00149027						
Kierunek studiów	Socjologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Socjologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Maciej Brosz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		8.0	25
Cel przedmiotu	Niezależnie od stosowanych strategii metodologicznych oraz preferowanych metod badawczych idea pomiaru występuje w każdym projekcie badawczym. Kurs metody pomiaru i skalowania w socjologii ma wyposażać uczestników w umiejętności dobierania adekwatnych narzędzi pomiarowych do zamierzeń badawczych. Zajęcia mają wyposażać studentów w praktyczne umiejętności doboru, budowania oraz obliczania indeksów, skal oraz w przypadku narzędzi jakościowych typologii, kategorii. Tematyka obejmuje również zagadnienia związane z modelowaniem w badaniach socjologicznych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCMU2_U04] Potrafi prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska społeczne w różnych obszarach życia społecznego w oparciu o wiedzę socjologiczną wykorzystując zaawansowane metody badań socjologicznych.	Potrafi formułować wnioski i podejmować decyzje na podstawie wyników badań walidacyjnych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCMU2_W06] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody ilościowych i jakościowych badań socjologicznych, w tym obserwacji, wywiadu, analizy dokumentów i źródeł zastanych, oraz zna sposoby opracowywania i raportowania wyników badań.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu narzędzia analizy statystycznej w procesie budowania skal i indeksów.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCMU2_U08] Potrafi analizować i rozumieć wiele aktualnych zjawisk społecznych w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, procesów zmian społeczeństwa polskiego, Europy i świata, potrafi odnieść swoje rozumienie tych zjawisk do wyjaśnień teoretycznych i wyników badań społecznych.	Potrafi analizować i dobierać metody pomiarowe odpowiednie do analizowanego zjawiska społecznego.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Miejsce pomiaru w procesie badawczym. Informacje podstawowe dotyczące pomiaru: poziomy pomiaru, typy zmiennych. Pierwszy krok poza jednowymiarowe formy pozyskiwania informacji, czyli budowa i zastosowanie indeksów Skalowanie i istota skalowania: wykorzystanie skal w analizie danych ilościowych oraz przygotowaniu raportu z badań. Skala Likerta. Skala Thurstonea jako przykład skali rangowej. Skala Bogardusa narzędzie do pomiaru dystansu społecznego. Test różnicowania semantycznego. Skalogram Guttmana.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Przyjęcie na studia magisterskie, awans na drugi semestr studiów, wiedza na temat metodologii badań socjologicznych z pierwszego semestru studiów		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin pisemny.	40.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	S. Nowak, Metodologia nauk społecznych, PWN, Warszawa 2007. R. Mayntz, K. Holm, P. Huebner, Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej. PWN. Warszawa 1985. R. Suchocka, B. Suchocki, J. Walkowiak, Techniki pomiaru w socjologii, Wyd. Naukowe UAM, Poznań 1985. J. Brzeziński, Elementy metodologii badań psychologicznych, PWN, Warszawa 1984. S. Nowak (red.), Metody badań socjologicznych. Wybór tekstów. PWN. Warszawa 1965. Ch. Frankfort-Nachmias, D. Nachmias, Metody badawcze w naukach społecznych, Zysk i S-ka, Poznań 2001. M. Nawojczyk, Przewodnik po statystyce dla socjologów. SPSS Polska, Kraków 2004.	
	Uzupełniająca lista lektur	A. Iwasiewicz (red)., Pomiar w naukach społecznych. Zbiór artykułów, Śląskie Wydawnictwa Naukowe, Tychy 2007. H. M. Blalock, Statystyka dla socjologów, PWN, Warszawa 1975.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		